

ДО
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

К О Н Ц Е П Ц И Я

ЗА СТРАТЕГИЧЕСКОТО УПРАВЛЕНИЕ НА
ВОЕННО-АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА

ИЗГОТВЕНА ОТ
ПОЛКОВНИК ЕЛИН ВАСИЛЕВ АЛЕКСОВ,
ПРОКУРОР ВЪВ ВОЕННО - ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА - СОФИЯ

КАНДИДАТ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА:
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ
НА ВОЕННО - АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА

София, 2020 г.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В съответствие с изискванията на чл. 194а, ал.2 от Закона за съдебната власт и чл. 47, ал.5, т. 6 от Наредба № 1/09.02.2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт, представям на Вашето внимание концепция за стратегическото управление на Военно-апелативна прокуратура, в качеството ми на кандидат в откритата по т. 4 от Протокол № 1/22.01.2020г., процедура за избор на административни ръководители в органи на съдебната власт.

Настоящата концепция е съобразена с Конституцията и законите на Република България, с констатациите и препоръките в последния от докладите на Европейската комисия по механизма за сътрудничество и проверка, с Плана за действие за изпълнение на препоръките по Независимия анализ на прокуратурата, със съществуващите вътрешни документи в Прокуратурата и с целите и насоките за нейното развитие, набелязани от новоизбрания главен прокурор в концепцията му за стратегическо управление на прокуратурата на Република България.

Изложението в представената пред Вас концепция отразява накратко моята лична мотивация да се кандидатирам за заемане длъжността, анализ и оценка за състоянието на Военно - апелативна прокуратура, очертаване на достиженията и проблемите на тази прокуратура през изминалия петгодишен период, какви цели предлагам за нейното развитие и с какви мерки ще бъдат постигнати тези цели.

Концепцията ми е изготвена с идеята да бъде функциониращ рамков документ, с практическа насоченост и възможност за незабавно развитие и надграждане, което да отговаря на всички нововъзникнали цели и задачи пред Прокуратурата на Република България.

Считам, че такова развитие, съпътствано от реални и значими успехи е възможно при условията на приемственост, базирана на досега постигнатото, успешно ползване на създадените добри практики, непрекъснат обучителен процес и работещ механизъм за контрол, оценка и поощряване.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА.

Много са обективните и субективни фактори, довели до решението за поемане на такова сериозно предизвикателство, каквото се очертава да бъде ръководството на Военно-апелативна прокуратура през следващия петгодишен период.

Основния ми мотив за това е дълбокото уважение към институцията прокуратура, което се изгради у мен през изминалите повече от двадесет и една години работа в ПРБ. Това уважение към труда на всички магистрати и съдебни служители и натрупания професионален и личен опит формира категоричното ми желание и убеденост, че на позицията, за която кандидатствам, бих могъл да направя много повече.

Повече за утвърждаване на конституционното място на военните прокуратури, като неделима, действаща и необходима част от Прокуратурата на Република България.

Повече за повишаване на ефективността на военното правораздаване като законно, неотменимо, навременно и справедливо.

Повече за изграждането и защитата на достойнството и авторитета на магистратите и съдебните служители от несправедливо или злонамерено отношение към тях от страна на медиите, общности или лица.

Професионалният ми опит в Прокуратурата изцяло е свързан с военните прокуратури - започнах работа в началото на 1998 г. като военен следовател във Военно-окръжна прокуратура - София, а от м. август 2008г. съм прокурор в тази прокуратура.

През 2005 г. бях повишен на място в ранг „Прокурор Апелативна прокуратура“, а през 2009г. - „Прокурор във Върховна касационна прокуратура и Върховна административна прокуратура“. През целия ми стаж като военен следовател и като прокурор не съм имал наложено дисциплинарно наказание по реда на ЗСВ. Награждаван съм три пъти от Главния прокурор, съответно със „Служебна благодарност“ за висок професионализъм и образцово изпълнение на служебните задължения в цялостната работа през 2013 г.; „Служебна благодарност“ и предметна награда „Награден нож“ през 2015 г. и Грамота с отличие „За заслуга“ за проявен висок професионализъм в работата като наблюдаващ прокурор през 2018 г.

За времето от 21. 05. 2018 г. до 07.01.2019 г. и от 08.04.2019 г. до настоящият момент със заповеди на Главния прокурор съм командирован в отдел 01 „Специализиран“ на Върховна касационна прокуратура.

В началото на работата ми във Военно-окръжна прокуратура - София съдебният район на тази прокуратура обхващаше гр. София и Софийска област и областите Пернишка, Кюстендилска и Благоевградска области. Тези области са и гранични с три съседни държави – Сърбия, Македония /сега Северна Македония/ и Гърция.

Функционалната компетентност на прокуратурата тогава включваше разследване на престъпления, извършени от много широк кръг лица: военнослужещи; генерали, офицери, лица от сержантския и редовия състав от Министерството на вътрешните работи, офицери и сержанти от други министерства и ведомства; волнонаемните от войските и от

Министерството на вътрешните работи при или по повод изпълнение на службата или в района на военното поделение, учреждение или предприятие; невоенизираните работници и служители от Министерството на вътрешните работи, при или по повод изпълнение на службата им; запасните при учебен, проверочен или практически сбор; сътрудниците на органите на Министерството на вътрешните работи за престъпления, извършени от тях при или по повод изпълнение на възложени им задачи; както и престъпления, извършени от граждански лица в съучастие или съпричинителство с посочените по-горе лица и т.нар. недоносителство и укривателство, извършени от граждански лица във връзка с престъпления, делата за които са подсъдни на военните съдилища.

Голямата територия, многото военнослужещи, отбиващи все още съществуващата наборна военна служба, широката функционална компетентност и характерната спецификата на деянията, многообразието и динамиката на разследваните случаи формираха у всеки от нас, военните магистрати, усещане за обща мисия, успехът на която зависи от целия колектив.

За това допринасяше и определеното от закона тогава само за военните прокуратури наличие на собствен следствен апарат. Военните прокурори и следователи работеха съвместно, в много тясно сътрудничество. Ефективността на този модел на работа се допълваше, както е и сега, и от по-високата степен на отговорност и дисциплинираност, свързана с офицерския статут на магистратите.

С течение на годините, освен работата ми като магистрат, със заповеди на административните ръководители ми бяха възлагани и редица други дейности от най-разнообразно естество. Още от самото начало след встъпването ми в длъжност като прокурор ми беше поверена цялостната работа и отговорност по статистическата отчетност на прокуратурата. Малко след това бях определен за говорител на ВОП - София. В продължение на два мандата бях председател на етичната комисия на прокуратурата; отговарях за постъпилите молби по Закона за достъп до обществена информация; бях включен и участвах в подготовката на екипа за особено тежки произшествия, както и в съставите на редица постоянни и временни комисии. Въпреки цялата тази допълнителна ангажираност, считам че изпълнявах достатъчно отговорно и резултатно основните си задължения като военен следовател и прокурор. За това свидетелстват периодичните ми атестации, придобитите рангове и посочените по-горе награди. Нашата работа изисква и постоянно повишаване на квалификацията, към което съм се стремил, участвайки през годините в повече от тридесет различни форми на допълнителни квалификации и специализации.

По време на работата ми във един от най-натоварените отдели на Върховна касационна прокуратура имах достатъчно широк поглед върху работата на колегите прокурори от всички инстанции от цялата страна. Тези впечатления затвърдиха у мен убеждението, че военните магистрати, с които толкова години съм работил и много от които израстваха пред очите ми като професионалисти, с нищо не отстъпват на своите колеги от другите прокуратури. Ограничаваната през годините компетентност на военните прокуратури не позволява пълното разгръщане на този потенциал, но той съществува и не трябва да се стопява и губи, а да бъде развиван и постоянно поддържан в пълна готовност. Намалената натовареност трябва да бъде компенсирана с още по-голяма прецизност в работата, без това да се изражда в самоцелен формализъм и да се запази поддържаната досега оптимална срочност на разследванията.

Съзнавам напълно колко много усилия ме очакват, ако успея да заслужи вашето доверие и да започна работа по превръщането на тази концепция в действителност. Изпитвам обаче и увереност във възможностите си и съм готов да приема това предизвикателство. С течение на годините изградих способност за ефективна комуникация с колегите си магистрати, разследващите военни полицаи, съдебните служители и необходимите за нашата работа експерти и технически помощници. По наблюдаваните от мен досъдебни производства винаги съм успявал да мотивирам участниците в разследването да дадат най-доброто от себе си. Това се получаваше при един постоянен и ефективен диалог, но и непрекъснат контрол в хода на разследването. Задачите се формулираха ясно и в изпълним срок, на базата на стриктно спазване на материалния и процесуалния закон, субординацията между наблюдаващия прокурор и разследващия екип и при пълно зачитане на основните принципи на професионалната етика. Имало е и разочарования от субективен характер, но те са изключения и само потвърждават тезата, че добрия екип постига високи резултати.

Впускам се в това начинание с пълното съзнание, че го дължа на военните магистрати и съдебни служители, благодарение на които съм постигнал професионалното си развитие и всичките си успехи като военен следовател и прокурор. Възнамерявам да не щадя своите усилия, за да може всеки от тях да се почувства достоен човек, оценен и необходим професионалист, работещ в авторитетна институция.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОЕННО-АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА

1. Структура на Военно-апелативна прокуратура и кадрово обезпечаване.

Районът на Военно - апелативна прокуратура обхваща територията на цялата страна и включва три първоинстанционни военно-окръжни прокуратури със седалища в градовете София, Пловдив и Сливен и военно-следствени участъци, намиращи се съответно в областните градове Плевен, Велико Търново, Стара Загора, Бургас и Варна.

Към настоящият момент кадровото обезпечаване на военните прокуратури е следното:

Военно-апелативна прокуратура

В прокуратурата понастоящем работят осем магистрати и осемнадесет съдебни служители при следното кадрово разпределение:

- един административен ръководител – Военно-апелативен прокурор
- двама заместници на военно-апелативния прокурор и петима прокурори.

В края на 2019 г. във военно-окръжните прокуратури са работили общо 37 магистрати и 76 съдебни служители, разпределени по следния начин:

Военно-окръжна прокуратура – София

В прокуратурата понастоящем работят 18 магистрати и 38 съдебни служители, както следва:

- административен ръководител - военно-окръжен прокурор;
- двама заместници на административния ръководител;
- девет прокурори и
- седем военни следователи

Един заместник на военно-окръжния прокурор, трима прокурори и един военен следовател са командировани в други прокуратури, а един съдебен служител е в продължителен отпуск по майчинство.

Военно-окръжна прокуратура – Пловдив

В тази прокуратура в момента работят 10 магистрати и 19 съдебни служители, както следва:

- административен ръководител - военно-окръжен прокурор
- един заместник на административния ръководител
- трима военни прокурори и
- петима военни следователи

Военно-окръжна прокуратура – Сливен

В прокуратурата понастоящем работят 10 магистрати и 19 съдебни служители, както следва:

- административен ръководител - военно-окръжен прокурор
- един заместник на административния ръководител
- четирима военни прокурори и
- четирима военни следователи

Кадровата обезпеченост на Военно-апелативна прокуратура и трите военно-окръжни прокуратури е добра и е в състояние да осигури ефективно изпълнение на конституционните им функции, съобразно актуалната им законова компетентност. Магистратите и съдебните служители са много добре подготвени и съществуват реални възможности този кадрови потенциал да достигне още по-голяма ефективност, както и да поема нови задачи.

През 2018 г. 90 % от прокурорите от Военно-апелативна прокуратура са участвали в квалификационни курсове, а от съдебните служители в такива курсове са участвали близо половината от състава. В квалификационни курсове са участвали и магистрати и съдебни служители от военно-окръжните прокуратури. С цел повишаване професионалната квалификация на разследващите военни полицаи, по време на извършените тематични проверки и ревизии във военно-окръжните прокуратури, са били провеждани семинари без откъсване от работа за повишаване на тяхната правна и практическа подготовка.

Със заповеди на Главния прокурор през 2018 г. са били поощрени Административния ръководител на Военно-окръжна прокуратура - София, четирима прокурори и един военен следовател. През 2019 г. със заповеди на Главния прокурор са били поощрени двамата заместници на военно-апелативния прокурор, тримата административни ръководители на военно-окръжните прокуратури, двама заместник военно-окръжни прокурори, един прокурор от Военно-апелативна прокуратура, трима прокурори от военно-окръжните прокуратури и четирима военни следователи.

2. Материална база

Военно-апелативна прокуратура се помещава на петия, шестия и седмия етаж на сграда в гр. София, на улица „Позитано“, № 24а, която представлява публична държавна собственост и нейното стопанисване е възложено на административния ръководител на прокуратурата. В същата сграда се помещава и Военно-окръжна прокуратура - София. Разпределението на кабинетите и помещенията и тяхното комуникационно обезпечаване е съобразено с вида на извършваната дейност. Осигурени са и са оборудвани съвършено помещение, кабинети на прокурорите и канцеларии за съдебните служители, както и регистратура за класифицирана информация, която е оборудвана и обезпечена в съответствие със ЗЗКИ.

III. ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА ВОЕННО-АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА

1. ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ.

Този раздел от концепцията почива основно на официални данни за дейността на Военно-апелативна прокуратура, изложени в последния годишен доклад, статистически данни за първото полугодие на 2019 г. както и наличната статистическа информация въз ведомствения сайт на Прокуратурата на Република България.

1.1. Резултати от дейността на Военно-апелативна прокуратура, досъдебна фаза.

Преписки

Общият брой на наблюдаваните преписки от прокурорите от военно-апелативния район тогава е бил 913, 675 от които са новообразувани, докато през предходната 2017 г. те са работили общо по 1267 преписки по следствения надзор, 684 от които новообразувани, а през 2016 год. - по 1489 преписки по следствения надзор, от които 880 новообразувани. През ползвания за сравнение тригодишния период има тенденция към намаляване на общия брой преписки, като броят им през 2018 год. е 72 % от преписките през 2017 год. и 61 % от преписките през 2016 год. Това намаляване на броя е било компенсирано от почти изравнения брой новообразувани преписки през 2017 и 2018 г. и по-високата ефективност на прокурорите при решаването им, защото през последната година са били решени 854 преписки по следствения надзор, а нерешени са останали само 59 преписки и всички преписки са били решени в едномесечен срок.

По жалби и служебни проверки за законосъобразност на постановления за отказ да се образува досъдебно производство, прокурорите от ВоАП са потвърдили 457 и са отменили 57 първоинстанционни акта. По три преписки са били извършени лични проверки, като по две от тях са образувани наказателни производства. Други две наказателни производства бяха били образувани от прокурори от ВоАП, след отмяна на първоинстанционни постановления за отказ.

При осъществен служебен контрол за законосъобразност на постановления за прекратяване на наказателното производство, прокурорите от ВоАП са потвърдили 57 такива постановления и са отменили 9.

Въззивните военни прокурори са се произнесли с 18 постановления на основание чл.46, ал.3 от НПК по законосъобразността на други постановления на първоинстанционни прокурори и са дали указания по

хода на разследването, като само един от всички контролирани актове е бил потвърден. Били са подложени на инстанционен контрол и потвърдени от Върховна касационна прокуратура пет акта на прокурори от Военно-апелативна прокуратура. Малкият им брой и потвърждаването на всички е показател за качествена работа на въззивните прокурори.

1.2. Дейност на военно-окръжните прокуратури, досъдебна фаза

Преписки.

През 2018 г. военно-окръжните прокуратури са работили по общо 2340 преписки по следствения надзор, 2025 от които са новообразувани. Решени са били 2236 преписки, от които 138 с постановление за образуване на досъдебно производство. Срочността на произнасяне по преписките във всички военно-окръжни прокуратури традиционно е много добра, което се дължи на създадената организация за периодичен контрол. Всички 2236 преписки са били решени в срок до 1 месец.

Досъдебни производства

През посочения период във военните прокуратури са били наблюдавани общо 409 досъдебни производства, от които 182 новообразувани. Разследването е било извършено от военни разследващи полицаи по 264 досъдебни производства, от военни следователи - по 119 досъдебни производства, а по 12 досъдебните производства разследването е извършено от прокурора.

Новообразуваните във военно-апелативния район 182 досъдебни производства са били за следните видове престъпления:

- едно за престъпления против Републиката (чл.108 от НК);
- 19 за престъпления против личността, от които едно за убийство; едно за причиняване на смърт по непредпазливост, 4 за склоняване към самоубийство, 6 за телесни повреди; едно за злепоставяне, две за закана с убийство, две за изнасилване и едно за трафик на хора ;
- едно за престъпления против правата на гражданите (чл.172а);
- две за престъпления против брака и семейството (по чл.181 и по чл.183);
- 34 за престъпления против собствеността, от които: 12 за кражби, три за присвоявания, 18 за измами и едно за унищожаване на чуждо имущество;
- три за престъпления против стопанството, две за безстопанственост и едно по чл.235 от НК ;
- едно за престъпления против осигурителната система (чл.255б от НК);
- пет за престъпления против дейността на държавни органи и

обществени организации, от които: едно по чл.270 от НК, едно по чл. 278 от НК и едно за общо длъжностно престъпление;

- 30 за документни престъпления;

- пет за престъпления против реда и общественото спокойствие, едно за участие в организирана престъпна група и пет за хулиганство;

- 48 за общоопасни престъпления, от които едно за палеж, три за престъпления против режима на оръжията и боеприпасите, 36 за престъпления по транспорта и шест за престъпления против режима на наркотичните вещества;

- 32 за военни престъпления, от тях: шест за престъпления против подчинеността и военната чест; 14 - за общи длъжностни престъпления; 4 - за отклонение от военна служба и 8 за престъпления против караулната, постова, патрулна и вътрешна служба;

В практиката на военните прокуратури се е наложил екипният принцип на работа. Тъй като военните следователи винаги са били част от военно-окръжните прокуратури, няма съществени проблеми във взаимодействието между военните прокурори и следователи. В резултат на положените през предходни години усилия са били отстранени практическите проблеми във взаимодействието с военните разследващи полицаи. Ръководната роля на наблюдаващия прокурор при досъдебните производства, водени във военните прокуратури е уредена детайлно и в Инструкция № И-3 от 15.11.2012 год. за организация на взаимодействието между Прокуратурата на Република България и военната полиция.

Дейността във военните прокуратури протича в тясно взаимодействие, както със Служба „Военна полиция”, така и с ДАНС.

След самосезиране на военните прокуратури са били образувани 996 преписки и 37 досъдебни производства. Наблюдавани са били общо 53 досъдебни производства, образувани след самосезиране. По такива наказателни производства в съда са били внесени 12 прокурорски акта и 13 лица са били осъдени.

Използване на капацитета на разследващите органи.

Предвид особената компетентност на военните прокуратури не е било възможно събирането на данни и обобщаването на изводи за латентната престъпност. Реалистични изводи не е било възможно да бъдат направени и от съотношението на регистрираните от Служба „Военна полиция” сигнали за престъпления, с образуваните във военно-апелативния район преписки и досъдебни производства.

През последния анализиран отчетен период средно по 9,4 досъдебни производства разследването е било извършвано от военни разследващи полицаи, а по 7,4 досъдебни производства - от военни следователи. По 14 досъдебни производства, разследването е било възложено на военни следователи по реда на чл.194, ал.1, т.4 от НПК.

Други способности за повишаване на натовареността на следователите, които намират широко приложение в практиката са възлагане на отделни действия по разследването по разследвания, извършвани от прокурор и възлагане на проверки по чл. 145 от ЗСВ за деяния на офицери и такива с фактическа и правна сложност.

Организация и дейност при използване на специални разузнавателни средства.

Във военно-апелативния район дейността по прилагане на СРС е била сведена до минимум, като са били изготвени и уважени само 4 искания за използване на специални разузнавателни средства (всички във ВОП-София). Направени са били и 15 искания за справки с данни по реда на Закона за електронните съобщения.

Мерки за неотклонение и други мерки за процесуална принуда.

При определяне на мерките за неотклонение по досъдебните производства във военните прокуратури са били отчитани характеристикните данни на обвиняемите. Повечето от тях са кадрови военнослужещи, които не са осъждани, не са криминално проявени и срещу тях не са водени други наказателни производства, което предопределя сравнително редките случаи за вземане на тежки мерки за неотклонение и процесуална принуда. Във военно-апелативния район са били внесени 4 искания за вземане на мярка за неотклонение „Задържане под стража“, три от които са били уважени, а по едно е била взета друга мярка за неотклонение. Не са били внасяни искания за вземане на мерки за обезпечаване на конфискация, глоба и отнемане на вещи в полза на държавата, а 13 мерки за процесуална принуда са били отменени по реда на чл. 234 ал. 8 от НПК.

Срочност на разследването

Срочността на разследването, провеждано и наблюдавано от военните прокуратури, традиционно е много добра.

Продължителността на досъдебната фаза от образуването до решаването им по същество от прокурор за прекратените (без прекратените по давност) и внесени в съда дела е както следва 181 досъдебни производства са приключени в срок до 8 месеца, 34 - в срок до 1 година, 30 над 1 година и 11 – в срок над 2 години.

Продължителността на стадия „действия на прокурора след приключване на разследването“ по делата във военно-апелативния район е в рамките на едномесечния инструктивен срок. От останалите в края на срока 13 приключени и нерешени дела 12 са в срок до 1 месец. От решените 319 дела, само едно е било решено в удължен срок над 1 месец.

Решени досъдебни производства от прокурор. Видове решения.

През отчетната 2018 година, във военно-окръжните прокуратури са били приключени 276 и решени от прокурор общо 319 досъдебни производства.

В съд са били внесени 108 досъдебни производства, продължило е разследването по 80 досъдебни производства, а 13 приключени досъдебни производства са били представени на прокурора за решаване.

Спрени досъдебни производства

През 2018 год., във военно-апелативния район са били спрени 8 досъдебни производства, от които 3 поради неразкриване на извършителя. Възобновени са били 24 досъдебни производства. Поддържана е тенденцията на намаляване на броя на спрените дела. По време на проверки и ревизии във военно-окръжните прокуратури, прокурорите от ВоАП са указвали по всяко дело да бъде извършвана преценка за компетентността на разследващия орган, възможните мерки за издирване на укрилите се обвиняеми, възможността делата да бъдат решени по същество без разпити на отсъстващи свидетели и за наличие на основания за прекратяване поради малозначителност на деянието или изтекла давност.

Прекратени досъдебни производства

През 2018 год. военните прокуратури са прекратили 157 досъдебни производства, като 17 дела са били прекратени поради изтичане на давността за наказателно преследване, Броят на прекратените по давност е бил 4 % от общия брой наблюдавани и 11 % от броя на прекратените досъдебни производства. През отчетната година, във военно-апелативния район не са били внасяни в съд дела по искания на обвиняемия по реда на чл. 368-369 от НПК. Продължава трайната тенденция за стабилност на относителния дял на прекратените дела спрямо броя на наблюдаваните и решените дела. Делът на прекратените по давност дела във военно-апелативния район е нищожен.

1.3. Дейност на военно-окръжните прокуратури, съдебна фаза

Видове решения на съда по внесените прокурорски актове

През 2018 г. от военно-окръжните прокуратури са били внесени в съд общо 114 прокурорски акта, съответно 44 обвинителни акта, 24 споразумения и 46 предложения за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание. По тези прокурорски актове в съда са били образувани 143 наказателни дела и решени 158 дела.

През 2018 г. са били постановени 80 съдебни акта, 40 от които са осъдителни присъди, 10 решения за налагане на административно

наказание по чл.78а от НК и 14 оправдателни присъди. Сключени са били 7 споразумения по дела, внесени с обвинителен акт, а 5 обвинителни актове са били върнати на прокуратурата. Всичките 24 споразумения, внесени в съда са били одобрени. От внесените в съда 46 постановления с предложение за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание са били постановени 54 решения. По 40 от тях е било наложено административно наказание, 8 решения са оправдателни, с три наказателното производство е било прекратено и с три 3 делото е било върнато на прокурора.

Осъдителни и санкционни решения

През 2018 г. са били постановени 104 осъдителни и санкционни решения, което е равно на 66 % от решените дела и 91 % от внесените прокурорски актове. Осъдени и санкционирани са били 126 лица, 120 от които с влязъл в сила съдебен акт.

Най-голям дял от осъдените лица са по Глава единадесета от НК „Общопасни престъпления“ – 41 лица, по Глава пета от НК „Престъпления против собствеността“ са били осъдени 20 лица и 18 лица са били осъдени по Глава девета от НК „Документни престъпления“ През 2018 година няма влезли в сила присъди по дела от обществен интерес.

Протести – въззивни и касационни

През 2018 г. са били подадени общо 29 въззивни и касационни протеста, от съда са били разгледани 14, в т.ч. по внесени в предходен период. Прокурорите от Военно-апелативна прокуратура са подали 8 касационни протеста, като 4 са били разгледани от съда, в т.ч. по внесени в предходен период.

1.4 Дейност по Закона за отнемане в полза на държавата на имущество придобито от престъпна дейност.

Такива уведомления са били изпращани само от ВОП-София, като през 2018 г. са били изпратени 2 уведомления, през 2017 г. са били изпратени 5 уведомления, а през 2016 г. - 6 уведомления.

1.5. Изпълнение на наказанията и други принудителни мерки.

Привеждане на присъдите в изпълнение.

През 2018 г. във военно-окръжните прокуратури са били получени за изпълнение 37 присъди и споразумения спрямо 38 лица, докато през 2017 г. са били получени за изпълнение 30 присъди и споразумения спрямо

31 лица, а през 2016 г. са били получени за изпълнение 40 присъди и споразумения спрямо 52 лица.

Всички получени през отчетната година присъди са били изпратени за изпълнение от военно-окръжните прокурори на компетентните органи в срок до пет дни.

1.6. Дела, наблюдавани от Европейската комисия и такива на специален надзор.

През 2018 год. и през двете предходни години, във военно-апелативния район не са били водени досъдебни производства, под наблюдение от Европейската комисия и ВСС в рамките на Механизма за сътрудничество и проверка. През 2018 г. няма досъдебни производства, взети на специален надзор, а във военно-апелативния район са били наблюдавани 12 досъдебни производства, взети на специален надзор в предходен период, от които : 2 за организирана престъпност, 5 за корупционни престъпления, 3 по указания на Главния прокурор, заместниците му и завеждащ отдел 01 във ВКП, едно дело срещу министър и едно срещу магистрат. От делата на специален надзор са били решени 4 производства на специален надзор, от които 1 внесено в съд и 3 прекратени. На съд са предадени 8 лица, осъдени са 9 лица, оправдани са 3 лица. С влязла в сила присъда са осъдените 7 лица. С влязла в сила присъда са оправдани 3 лица. Наблюдаваните през 2017 г. дела на специален надзор са били 15 и 17 през 2016 г.

1.7. Досъдебни производства, водени срещу организирана престъпност или за корупционни престъпления

Организирана престъпност.

През 2018 г. във военно-окръжните прокуратури са били наблюдавани 2 досъдебни производства срещу организираната престъпност, през двете предходни години са били наблюдавани по едно досъдебно производство. Малкият брой наблюдавани производства за този тип престъпления се дължи на обстоятелството, че организираната престъпност е изолирано явление сред кадровите военнослужещи.

Корупционни престъпления.

През 2018 г. във военно-окръжните прокуратури са били наблюдавани общо 56 досъдебни производства за корупционни престъпления, от тях 21 новообразувани. Били са решени 40 досъдебни производства, като 28 са били прекратени и 10 са били внесени в съда. През годината са били осъдени 18 лица, от тях 14 с влязла в сила присъда, а са били оправдани 6 лица, 5 от които с влязла в сила присъда. През

2017г. са били наблюдавани 57 дела за корупционни престъпления, 25 от тях новообразувани, а през 2016 г. са били наблюдавани 87 досъдебни производства за корупционни престъпления, 31 от тях новообразувани.

Досъдебни производства срещу лица заемщи висши държавни длъжности и лица с имунитет.

През 2018 г. във военно-апелативния район са били наблюдавани 14 такива дело, от които:

- Две досъдебни производства срещу министри. Първото дело е т.нар. „Дело за „Възродителния процес“, с обвиняем бившият министър председател на Народна република България Георги Атанасов, а второто е било водено срещу бившият министър на отбраната Николай Нанков Ненчев за длъжностно престъпление и наказателното производство е приключило през април 2018 г. с влязла в сила оправдателна присъда.

- Девет досъдебни производства срещу ръководители на институции, агенции, комисии и генерали, от които: две дела срещу генерал-майор, бивш директор на национална служба, три дела срещу генерал-майор от структура, подчинена на МО; две от които са прекратени поради смъртта на подсъдимия, а наказателното производство по третото продължава срещу друго длъжностно лице; две дела срещу бригаден генерал – командир на голямо военно формирование; едно дело срещу главен секретар на изпълнителна агенция; делото за масовото взривяване на боеприпаси в близост до с. Челопечене, с подсъдими генерал- лейтенант и двама старши офицери от резерва.

- Три досъдебни производства срещу магистрати: двамата последователни председатели и един от заместник председателите на Военно-апелативния съд, бивш заместник министър на финансите и други лица от съда за редица длъжностни и други престъпления, свързани с обществена поръчка / делото се разглежда от СГС след самоотводи на военните съдии от всички военни съдилища в страната/; едно дело срещу военен прокурор от ВОП-София, приключило с влязла в сила осъдителна присъда по чл. 286, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 от НК и едно дело срещу военен прокурор и военен следовател от ВОП-София, за престъпления по чл. 325, ал.2, впр. Ал.1 от НК за прокурора и по чл. 325, ал. 2, вр. ал. 1 от НК и чл. 338, ал. 1 от НК за военния следовател.

1.8. Дейност по международно - правното сътрудничество

Военните прокурори от Военно-апелативна прокуратура и военните прокурори и следователи от военно-окръжните прокуратури са участвали много различни форми на обучение в които, в различни аспекти е била третирана темата за международно-правното сътрудничество, като семинар на тема „Онлайн операции под прикрие в борбата срещу киберпрестъпността“, организиран от Върховната прокуратура на Румъния

в гр. Букурещ; обучение на тема „Европейското наказателно право“, организирано от Академия по европейско право в гр. Трир, Германия; програма за краткосрочен обмен, организиран от Европейската мрежа за съдебно обучение /ЕМСО/ в гр. Варшава, Полша; обучение в Университета на прокуратурата на Руската Федерация в гр. Москва, Русия; обучение по линия на Европейската мрежа за съдебно обучение в прокуратурата на гр. Дрезден, Германия; годишен семинар в областта на наказателното право в ЕС, организиран от Национален институт по правосъдие и Академия по европейско право, гр. Мадрид, Кралско Искания; семинар на тема „Международно сътрудничество по наказателни дела. Европейска заповед за разследване“, организиран от ПРБ, в УЦ „Трендафила и др.

Всички тези обучения са допринесли за повишаване на професионалната квалификация на участвалите в тях магистрати, за придобиване на практически знание и умения по международното сътрудничество при разследване на дела и опознаване на съдебната практика в страните членки на Европейския съюз.

Във връзка с работата по конкретни разследвания е била издадена една Европейска заповед за арест са били изпратени две молби за правна помощ. Няма извършени трансфери на осъдени лица, не са постъпвали молби за правна помощ, не е било искано от компетентен орган или осъден признаване на присъдата на чужд съд или на чуждестранен акт и военни магистрати не са участвали в международни съвместни екипи за разследване.

През април 2018 година, по покана на Главния военен прокурор към Върховния касационен съд на Република Италия, заедно с Главния прокурор на Република България, военно-апелативният прокурор и военно-окръжният прокурор на ВОП-София са посетили Република Италия и са участвали в срещи с представители на Военния съдебен съвет, Военно-апелативния съд и военните прокуратури на страната домакин.

1.9 Проверки и ревизии.

Със заповеди на Военно-апелативния прокурор за били назначавани и извършвани редица проверки и ревизии за спазване принципа на случайното разпределение на преписки и дела във Военно-апелативната и военно-окръжните прокуратури, за работата на прокурорите и следователите по две и повече досъдебни производства срещу едно и също лице, за работата по делата, образувани преди 2012 г., за предприетите мерки и действия по привеждане в изпълнение на всички съдебни актове, по които не са били установени и задържани лица, с наложени наказания „лишаване от свобода“ и „доживотен затвор“, за спазване на установения нормативен ред в работата на Регистратура за класифицирана информация, в служба „Регистратура и деловодство“ и други. Проверките и ревизиите

са били извършвани задълбочено и в указаните срокове, като своевременно са били представяни доклади на Военно-апелативния прокурор и са били изпращани в Отдел 06 „Административен“ на ВКП.

В резултат на извършените от прокурорите при Военно-апелативна прокуратура тематични проверки и комплексни ревизии на дейността на военно-окръжните прокуратури, е било констатирано следното:

- във всички военно-окръжни прокуратури принципа за случайно разпределение на преписките и делата се спазва стриктно и няма допуснати нарушения;

- значително е намалял броя на делата, образувани преди 2012 г., което се дължи на създадената от административните ръководители организация за приоритетната работа по тях и с осъществяваното добро взаимодействие с регионалните служби на Военната полиция;

- преодолена е била порочната практика за неоснователно отделяне на материали от една преписка и образуване и завеждане на нови преписки, които по своята същност са със същия предмет на проверка.

За отстраняването на посочените проблеми, както в изготвените доклади с резултатите от извършените ревизии и проверки, така и на проведени съвещания са били дадени конкретни препоръки от Военно-апелативна прокуратура на всеки един административен ръководител, които са били съобразени с констатациите за ръководената от него военно-окръжна прокуратура.

Извършването на комплексни ревизии и тематични проверки с конкретна насоченост по отношение дейността на първоинстанционните прокуратури и на отделни магистрати, е оказало добър дисциплиниращ и мобилизиращ ефект за административните ръководители, прокурорите и разследващите органи от съответните прокуратури. Проверките и ревизиите допринасят за уеднаквяване на практиката по прилагането на закона и за въвеждането на единни правила в организацията на работа и управлението на трите военно-окръжни прокуратури.

1.10. Натовареност на прокурорите и военните следователи

През 2016 год. Във военно-апелативния район са работили 28,20 прокурори, които са осъществили, като общ обем на прокурорската дейност, 14 445 дейности и произнасяния и са наблюдавали 4 990 преписки. Средната натовареност на един прокурор е била 512,23 дейности и произнасяния, като средно един прокурор е наблюдавал 176,95 преписки.

През 2017 год. са работили 28,82 прокурори, които са осъществили, като общ обем на прокурорската дейност 9 821 дейности и произнасяния и са наблюдавали 4 224 преписки. Средната натовареност на прокурор е

била 340,77 дейности и произнасяния, като средно един прокурор е наблюдавал 146,56 преписки.

През 2018 г. са работили 29,55 прокурори, които са осъществили, като общ обем на прокурорска дейност 9 393 дейности и произнасяния и са наблюдавали 3 662 преписки. Средната натовареност на прокурор е била 317,86 дейности и произнасяния, като средно един прокурор е наблюдавал 123,92 преписки .

През първото полугодие 2019 г., за което има официална информация, във военно-апелативния район са работили 23,48 прокурори, които са осъществили общ обем на прокурорска дейност 4661 дейности и произнасяния и са наблюдавали 1676 преписки. Средната натовареност на един прокурор е била 198,50 дейности и произнасяния и е наблюдавал средно 71,47 преписки.

Дали тази натовареност е била запазена и за второто полугодие на 2019 г. ще стане ясно с публикуването на годишния доклад на Военно-апелативна прокуратура.

1.11. Дейност по осъществяване на връзките с обществеността

Дейността на прокуратурите от военно-апелативния район е съобразена с Комуникационната стратегия на съдебната власт .

Във Военно-апелативната прокуратура и във всички военно-окръжни прокуратури има прокурори, определени за говорители, които са преминали обучения за повишаване капацитета за работа с обществеността и комуникационни умения. Извършва се своевременно преглед на медиите и установяване на публикации, касаещи дейността на съответната прокуратура, както и информация, достатъчна за самосезиране по чл. 208, т. 2 от НПК.

Административните ръководители и говорителите на военните прокуратури предоставят при поискване актуална информация по дела от обществен интерес, като се прави необходимото на задаваните въпроси се отговаря своевременно, компетентно и изчерпателно. Чрез пресцентъра на Прокуратурата своевременно се публикуват прессъобщения за образуване и приключване на дела в висок обществен интерес. При провеждане на тематични пресконференция по конкретен повод, брифинг или интервю, освен актуалната информация, при всяка възможност представителите на медиите и посредством тях цялата общественост са били запознавани със спецификата на работа и конкретните функции на военните прокуратури.

Военно-апелативната прокуратура и всички военно-окръжни прокуратури са създали и поддържат електронни страници /сайтове/ в интернет пространството.

Поддържана е на необходимото ниво професионалната комуникация с другите органи на съдебната власт, както и с ДАНС, Военна полиция и МВР по повод решаване на конкретни задачи.

2. ПРОБЛЕМИ В РАБОТАТА НА ПРОКУРАТУРАТА

2.1. Затруднения, свързани с актуалното законодателство.

Като част от Прокуратурата на Република България и Военно-апелативна прокуратура е засегната от мъчителния процес за създаване на изцяло нов Наказателен кодекс, който да замени сегашния, датиращ от 1 май 1968 г. и претърпял до днес 117 поправки, изменения и допълнения. В нашата работа ежедневно се сблъскваме със състави на леки престъпления, чието място в материалния закон изисква включване на пълния ресурс за провеждане на наказателен процес, а постигнатия превантивен ефект е минимален. От друга страна има съвременни престъпления, способни да причинят огромни вреди за късо време, но за които законодателят е предвидил леки наказания и точно най-адекватните средства за доказването им, като прилагане на СРС и изискване на данни за комуникационния трафик са невъзможни.

Процесуалният закон, който влезе в сила от края на април 2006 г., въпреки, че е създаден през новото време, вече е получил 48 поправки и някои от нормите му, вменияващи излишен формализъм в съвременната информационна епоха в много случаи са пречка, а не инструмент в работата на прокуратурата.

Отделно от тези затруднения, общи за всички звена на прокуратурата, военните прокуратури, като такива със специална компетентност са най-тежко засегнати от постоянното законодателно ограничаване на тяхната компетентност. От влизането в сила на новия наказателен процес до днес, чл. 396, касаещ военната подсъдност е бил променян през 2007, 2008, 2012 и 2015 г. и тези промени са били почти винаги в посока ограничаване на обхвата на подсъдността на военните съдилища.

Съществува и друг обективен фактор, който влияе пряко върху натовареността на военните прокуратури и това е съкращаването на българската армия, която от 70 000 души по време на присъединяването на България към НАТО през март 2004 г. понастоящем с повече от два пъти намален състав.

2.2. Функционални проблеми в дейността на прокуратурата

Това са такива затруднения и проблеми, които са установени през последните години и касаят основната дейност на прокурорите и военните следователи във военно-апелативния район.

Върнати от съда дела и постановени оправдателни присъди

През 2018 г. военните съдилища са върнали за допълнително разследване 9 наказателни производства - 5 с обвинителен акт и 4 с предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание. Срещу съдебните актове за връщане на дела са били подадени 5 протеста, от които един е бил уважен.

Основни причини за връщане на наказателните производства, съгласно класификацията по Указания за подобряване на организацията на работата в ПРБ по наказателно-съдебния надзор са:

- допуснато на досъдебното производство отстранимо съществено нарушение на процесуални правила в хода на разследването, довело до ограничаване на процесуалните права на страните по делото.

- констатирани от съда пропуски при изготвянето на обвинителния акт, които са в голяма степен очевидни и са могли да бъдат избегнати при прецизна работа на прокурора

- липса на основанията по чл. 78а НК (чл.377, ал.1 НПК)

Оправдателни присъди

През 2018 година са били постановени 22 оправдателни присъди и решения. Влезли са в сила 12 оправдателни присъди и решения.

Делът на оправдателните присъди и решения спрямо решените дела през 2018 година е бил 13,9 %, като през 2017 година е бил 3,8 %, а през 2016 година – 2,8 %.

Налице е тенденция към увеличаване броя на оправдателните съдебни актове, съпроводена с намалението на броя на върнатите на прокурора дела след измененията в НПК, въвеждащи разпоредителното заседание.

Следва да се има предвид и обстоятелството, че съгласно Указанията за подобряване на организацията на работата в ПРБ по наказателно-съдебния надзор, утвърдени със заповед на Главния прокурор от 15.12.2017 год., като оправдателна присъди вече се отчитат и частично оправдателните присъди, дори когато по тях има осъдени лица.

Оправдани лица

През 2018 г. оправдани са били 25 лица, което е 20 % от броя на всички осъдени и санкционирани лица. С влязла в сила присъда са

оправдани 16 лица, което е 13 % спрямо броя на осъдените и санкционирани лица с влязла в сила присъда (120).

Повишен е делът на оправданите лица, спрямо всички лица, за които през 2018 г. е бил постановен съдебен акт.

Основни причини за постановяване на влезли в сила оправдателни присъди и решения, съгласно класификацията по Указания за подобряване на организацията на работата в ПРБ по наказателно-съдебния надзор са:

- неправилно квалифициране на деянието с обвинителния акт или предложението по чл. 375 от НПК.

- събирането на нови доказателства в съдебната фаза, които не са могли да бъдат установени на досъдебното производство.

- противоречива съдебна практика, промяна на доминиращата практика или други обстоятелства, свързани с тълкуването на закона, които не компрометират тезата на прокурора, като по този показател са върнати 8 дела, което е 66,7 % от всички оправдателни присъди и решения.

Ефективност на подадените протести

През 2018 г. няма уважени протести на прокурорите от Военно-апелативния район прокуратура, което налага целенасочена работа по подобряване на тяхното качество. Тук процесът трябва да бъде двустранен – да има много добра комуникация между подаващия протеста първоинстанционен прокурор и неговия колега от въззивната инстанция, който ще защитава тезата му пред военно-апелативния съд.

Много бих желал да се има такава функционираща двустранна комуникация и с колегите прокурори от съдебния отдел на ВКП и мисля, че е възможно да бъдат намерени работещи способности за това.

2.2. Кадрови и дисциплинарни проблеми.

За съжаление, през есента на 2018 г. двама военни магистрати със сериозен стаж бяха привлечени като обвиняеми за деяния, грубо нарушаващи обществения ред, а през 2019 г. един колега беше освободен по реда на чл. 308, ал.1, т.6 от Закона за съдебната власт за дейност, несъвместима с магистратската професия. Причините, довели до тези явления се коренят в negliжирането през годините на системни прояви, напълно несъвместими с общественото положение на магистрата и влизаци в противоречие с принципите на Кодекса за етично поведение.

Дадената ни от закона възможност да се оказва влияние върху живота на хората посредством властови механизми, с течение на времето създава у някои неоправдана самооценка за привилегированост и превъзходство. Това следва да бъде установявано навреме и коригирано

незабавно, без никаква избирателност, защото пряко влияе както върху авторитета на прокуратурата, така и на качеството на работата и взаимоотношенията сред магистратите и съдебните служители.

III. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ВОЕННО-АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ

Формулирането на наистина приоритетни и постижими цели за развитието на Военно-апелативна прокуратура и военно-окръжните прокуратури в тази концепция почива на два основни фактора и произхождащите от тях последици.

Първият фактор е, че Военните прокуратури са конституционно установена част от съдебната система на Република България, доказала своята ефективност и необходимост от съществуването си. Отговаряйки на динамичните обществени процеси и очаквания, прокуратурата на страната рязко и всеобхватно ускори дейността си. Такова ускорение, такова „превключване на по-висока предавка“ следва да направят и военните прокуратури. Качествения продукт на първоинстанционните прокуратури закономерно ще доведе до качествен продукт на въззивната прокуратура.

Втория основен фактор е специфичната компетентност на военните прокуратури, свързана в момента основно с въоръжените сили на страната. Понастоящем се реализира последната фаза от Плана за развитие на въоръжените сили до 2020 г., приет с Постановление № 382 на МС от 30.12.2015 г. Този план обхваща основните дейности за развитие на въоръжените сили през периода 2016 – 2020 г., а в частта за изграждане на нови способности, модернизация и превъоръжаване – и след 2020 г.

И точно в аспекта на такова развитие, военните прокуратури са „обречени“ да ускорят своята дейност и да придобиват нови познания за разследване на престъпления, свързани с доставката и употребата на нова високотехнологична военна техника.

Друго съществено обстоятелство е, че военните прокуратури стават част от въоръжените сили на страната по във военно време и се налага поддържането на тяхната подготвеност за действие в една крайно нежелана, но теоретично възможна обстановка.

В светлината на тези основни според мен фактори съм определил кои цели считам за важни и съм очертал способности за постигането им .

1. Непрекъснатата и активна дейност за отстояване на правото на съществуване на военните прокуратури, като равностойна част от системата на Прокуратурата на Република България, посредством:

- пълноценно участие в законодателния процес, свързан с военното правораздаване и наказателната политика, самостоятелно или съвместно с

други органи на съдебната власт и съсловни организации.

- преодоляване на насложеното самоизолиране и възстановяване на органичните връзки с Асоциацията на прокурорите в България и Камарата на следователите.

- проактивно, добронамерено и неизбирателно поведение към медиите за обективното отразяване на статута и успехите на военните прокуратури.

- ангажиране на видни представители на върховните съдебни институции и академичната общност с проблема за неоправдано ограничената компетентност .

- поощряване и подпомагане на магистрати за придобиване на научна степен.

2. Изграждане на колективи от достойни, подготвени и отговорни професионалисти, които споделят като основна ценност върховенството на закона в защита на обществото и всеки отделен гражданин и са мотивирани да я постигнат. Такова изграждане може да бъде постигнато посредством:

- въстъпителни и периодични срещи с колективите на военните прокуратури с цел възможно най-пълното запознаване с живота им, както и опознаване на всеки магистрат и съдебен служител за неговите проблеми, желания, успехи и амбиции и стимулирането му да развива доказани умения и да работи за преодоляване на осъзнати или констатирани слабости.

- разгръщане в пълен обем на възможностите за професионална квалификация в страната и чужбина, на всеки който желае да го направи и стимулиране по подходящ начин на колебаещите се. Провеждане на вътрешни обучителни мероприятия, на които получилия съответната квалификация да запознава колегите си с наученото и да им предоставя материалите от приключилото обучение.

- постоянно подобряване на условията на труд на магистратите и съдебните служители посредством подобряване на съществуващата материална база и оборудване, равномерно разпределение на отговорностите и задълженията, преодоляване на формализма и излишната документация.

- обективна и симетрична система за оценка на постигнатите резултати и проявената инициативност от всеки и своевременни поощрения чрез прецизен атестационен процес, индивидуални награди и диференциран подход при материалното стимулиране.

- мероприятия за поддържане на колективния дух във военните прокуратури, както и такива за основна подготовка за действия при условията на чл. 50, ал.2 от Закона за отбраната и въоръжените сили.

3. Подобряване на ефективността на досъдебното производство, посредством:

- анализ на всички подзаконови актове на Министерството на отбраната и всички ведомства и институции, деянията на чиито служещи или служители са подсъдни на военния съд.

- разгръщане на проактивния подход в предпроцесуалната дейност за събиране на данни по реда на чл. 145 от ЗСВ при тясно сътрудничество с органите на Военна полиция, МВР, ДАНС, НАП, КПКОМПИ и всички други държавни органи с контролни функции, в светлината на сключените от тях с прокуратурата споразумения за съвместна дейност.

- окончателно изясняване съществуват ли законови забрани да бъдат възлагани проверки по ЗСВ на военните следователи.

- информираност за съществуващи добри практики при възлагането на проверки, за постигане на ефективност при провеждането на проверките, като яснота на задачите, необходима пълнота на събраните данни и оптимална срочност.

- въвеждане на всички съществуващи добри практики при започване на разследването в условията на чл. 212, ал.2 от НПК и събиране на доказателства в условията на неотложност.

- законосъобразност и обосновааност при постановленията за образуване на досъдебно производство, яснота по предмета на доказване и конкретност в дадените указания към разследващия орган.

- разгръщане на механизма на периодичните доклади по реда на чл. 203, ал.4 от НПК, но непримиримост към злоупотребите чрез формализъм, повторемост и многословие, с цел отчитане на натовареност. Насърчаване на прокурорите да извършват важни действия по разследването.

- оптимално използване на всички процесуални възможности за събиране на доказателства, поощряване на новаторството при използване на новите технологии в законоустановените възможности.

- използване на всяка възможност за възлагане на разследването на военен следовател или екип от военни следователи.

- незабавно създаване на екипи от магистрати, военни полицаи и други специалисти, още с първите обективни индикации за фактическа и правна сложност, особени при делата на специален надзор и такива, които основателно са предизвикали общественото внимание.

- спазване на принципа за смяна на наблюдаващия прокурор само по изключение, особено при утвърждаване от него на постановленията за привличане в качеството на обвиняем и определяне на адекватна мярка за неотклонение.

- задълбочено познаване и спазване на правата на пострадалите по НПК, ЗЕЗЗ, ЗЗЛЗВНП и др., като се прави всичко необходимо за тяхната защита, информираност и оптимално, а не безкрайно участие в

наказателния процес.

- пълна законова защита на държавния интерес и правата на ощетените от престъплението юридически лица, като се вземат всички законови мерки за обезпечаване на глобата, конфискацията, съдебните разноски и гражданският иск.

- обратна връзка с разследващия орган за постановения съдебен акт.

4. Активна и целенасочена работа за повишаване на качеството на обвинителните актове, посредством:

- постоянно, а не спорадично ръководство и контрол на разследването, което да позволи работата по структурирането на обвинителния акт да започне още при самото разследване.

- включване на втори наблюдаващ прокурор при дела с фактическа и правна сложност, планиране на действията и разпределение на функциите.

- пълноценно използване на прокурорските помощници за обосноваване на обвинителната теза с актуална, непротиворечива или преобладаваща съдебна практика.

- познаване и изучаване на добрите практики от влезли в сила присъди при сходни казуси.

- Своевременно изготвяне и многократна проверка при обемни обвинителни актове, включително и с ангажиране на прокурорски помощници, за да се избегне допускането на фактически грешки

5. Утвърждаване на ролята на прокурора като основен и деен участник в съдебното производство, а не само законово присъстващ, посредством:

- активно участие в разпоредителното заседание, основано на задълбочено познаване на доказателствата, процесуалните способности за събирането им и съдебната практика.

- пълно познаване на събраните писмени и гласни доказателства и личните качества и обществено положение на свидетелите.

- познаване на вещите лица и предварителен коментар на всички аспекти по изготвените експертизи, за успешната им защита пред съда.

- познаване на личността на обвиняемите и стила на защитата

- изискване на протокола от всяко съдебно заседание за подготовка на обвинителната реч /или евентуално протеста/.

- участие на втори прокурор при сложните дела и разпределение на функциите в залата.

- готовност за изменение на обвинението в хода на съдебното следствие, при възникване на предпоставки за това.

6. Постигане на по-висока ефективност на подадените въззивни и касационни протести, посредством:

- незабавно предоставяне на наблюдателното дело и протоколите от съдебните заседания на въззивния прокурор.

- изготвяне на обстойно мотивирани със съдебна практика допълнителни писмени изложения.

- създаване на добра практика за постоянни контакти и съдействие на подалия протеста прокурор и колегата му от горестоящата прокуратура.

7. Подобряване на работата по делата за организирана престъпност и корупция, посредством:

- извършване на лични проверки или постоянен контрол на възложените проверки с ангажиране на екипи от проверяващи за срочното им приключване.

- присъствие, когато е необходимо, на прокурора или екипа от прокурори при започване на разследването в условията на чл. 212, ал.2 от НПК и събиране на доказателства в условията на неотложност.

- преценка на информационните рискове при постановленията за образуване на досъдебно производство, които да бъдат преодолявани с последващи указания, връчвани персонално.

- стриктно спазване на изискванията за уведомяване по Указанието за специален надзор.

- скъсяване на интервалите между периодичните доклади по реда на чл. 203, ал.4 от НПК .

- незабавно създаване на разследващи екипи от магистрати, военни полицаи и други специалисти.

- своевременно събиране на доказателства и данни, застрашени да бъдат заличени поради законов срок или технологичен капацитет.

- незабавно събиране на доказателства за имуществено състояние, за обезпечаване на глобата, отнемането в полза на държавата, гражданския иск и съдебните разноски.

- незабавно започване на международен обмен, още с първите данни за международна престъпна дейност или имущества в чужбина.

8. Прецизност, законосъобразност и еднаквост на критериите при постановяване на отказ да се образува досъдебно производство, прекратяване и спиране на наказателното производство, посредством:

- Цялостно прилагане на механизмите за служебен контрол, регламентирани в Указанието за инстанционен и служебен контрол в прокуратурата.

- анализ на резултатите от предходни проверки и ревизии на такива преписки и дела.

- работещ механизъм за своевременно връчване на актовете на авторите на сигналите и засегнатите физически и юридически лица.

9. Прилагане на възможностите на новите технологии, посредством:

- познаване и пълно използване на всички възможности на Унифицираната информационна система на прокуратурата.

- поощряване на комуникациите по електронен път и изключване на хартиения носител, където е възможно.

- целенасочена работа за намаляване на формализма в работата по преписките и делата и съпътстващата документация.

- осигуряване на пълноценно и професионално обслужване на електронните системи и мрежи.

- постоянно обучение за работа за усвояване на последните постижения в информационните технологии .

Уважаеми членове на прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет.

Представената пред вас концепция няма претенции за изчерпателност, а представлява, както посочих в началото, функциониращ рамков документ, с практическа насоченост и възможност за незабавно развитие и надграждане, което да отговаря на всички нововъзникнали цели и задачи пред прокуратурата на страната.

Искрено се надявам, че съм успял да представя вижданията и намеренията си подредено и разбираемо.

Ако съумея да спечеля вашето доверие на предстоящото изслушване и бъда избран на този пост, няма да пестя усилията си, набелязаното в тази концепция да бъде споделено от моите колеги магистрати и съдебните служители като осъществима програма за следващите пет години.

Възнамерявам да работя постоянно и неотклонно за да получат военните прокуратури полагащото им се признание като място, където законът се прилага неотменно, своевременно и точно.

С УВАЖЕНИЕ
/полк. Ел. Мексов/